

Predikan

3 e trettondedagen 2011, årg 3

Psalmer: 40, 39, 73, 8.

Pär-Magnus Möller

Vi befinner oss i Kaana i Galiléen. Det hade gått en tid sedan Jesus var där sist – men det hade tydligen satt spår i befolkningen. Jesus hade varit bjuden på ett bröllop och vinet hade tagit slut. I hemlighet hade Jesus förvandlat 600 liter vatten till det bästa vin man smakat – och de som kunde lägga samman ett och ett förstod snart att det var Jesus som hade gjort undret. Så spreds ryktet med den fart som bara rykten kan ha.

Ryktet hade nått mannen i kunglig tjänst. Familjen och vännerna hade kanske pratat om ryktet vid middagsbordet – kanske hade man avfärdat det som tomma spekulationer eller som meningslösa spektakel. Kanske hade man skrattat åt ryktet eller rykt på axlarna åt det. Men någonstans hade mannen ändå bevarat händelsen i sitt inre.

Så blev hans son sjuk – riktigt sjukt, så sjuk att han låg för döden. Den förtvivlade fadern hade säkert sökt allt mänsklig hjälp han kunde få – det var läkare och grannar och kanske gamla huskurer – men ingenting hade hjälpt. Vi kan ana hans panik och ångest. Nu hade all logisk hjälp gått bet på uppgiften.

Så kom ryktet att den där Jesus hade återvänt till närområdet – och man hade säkert börjat tala om vinundret och det som skedde förra gången han var på besök. Mannen tänkte att han inte hade något att förlora – så begav han sig i väg.

”Om ni inte får se tecken och under, så tror ni inte”, svarade Jesus honom. Vad menade Jesus?

Syftade han på att mannen kom till honom bara eftersom han hört om vinundret och därför förväntade sig att Jesus skulle vara en allmän healare eller trollkarl? Syftar Jesus på att mannen först kom till honom då han behövde hjälp – att Guds rike, som Jesus berättade om, inte var intressant om det inte var till s.k. praktiskt nytta – trodde mannen inte att Guds rike var mer än lite under och tecken?

Mannen visste nog inte vad han skulle svara – ur sin djupa nöd ropade han att Jesus skulle komma innan hans son dog!

Vad tänkte mannen att Jesus skulle göra för hans son; lägga händerna på honom, be böner, utföra riter? Men Jesus gjorde inget av detta. Han sa bara: Gå hem, din son lever”. Och just då sker det stora undret i denna lilla episod. Undret: Mannen trodde på vad Jesus sade!

Det finns skolor inom kyrkans historia som hävdar att det är vår tro som banar vägen för att Gud skall göra under – jag tror inte det är så enkelt – Gud gör så

många under också för otroende att det borde vara bevis nog för att ett sådant påstående inte är sant. Guds under är inte någon slags belöning för vår tro – Guds under sker för att Gud vill att de skall ske – och undren uteblir för att Gud låter dem utebli. Ändå hänger vår tro samman med undren. På ett ställe i Evangelierna kunde Jesus inte göra några under eftersom folket på platsen inte ville tro. Man ville helt enkelt inte ta emot det goda som Gud ville ge. En gåva kan ju inte ges om ingen vill ta emot den. På så vis hänger vår tro och undren och tecknen samman.

Mannen i evangeliet var av hjärtat beredd att ta emot undret för sin sons räkning – det var hans djupaste längtan. Och mannen gick nu i tro på att Jesu ord var sant – han litade på Jesu ord även om Jesus inre gjorde vad mannen begärt. Vilken skillnad, vilket under som nu hade skett i mannens inre! Förut var Jesus bara en hjälpare bland alla andra – en som kunde lyckas eller misslyckad som alla andra – Men nu var Jesus Hjälparen själv – han som hade allt i sin hand. Och mannen trodde och hans hjärta var öppet för att ta emot gåvan. Så är det att möta Jesus – en förvandling startar – en ny väg öppnas.

Jesus hör alltid vårt hjärtas ängslan och längtan. Han vet vad vi vill be om innan vi ens bett om det. Vi är ju genom dopet ett i honom. Ändå kan ofta vi sakna tro på att han verkligen är den han är. Så är det tyvärr i det kristna livet – otron drabbar – den drabbade lärjungarna också – många gånger klagade Jesus på att de saknade tro. Ibland har vi fått för oss att antingen tror man eller så tror man inte. Det är som om vi inbillar oss att tron skulle vara som en strömbrytare; på eller av – men det är inte sant. Tron hänger snarare samman med hur mycket av den Helige Andes liv vi släpper in i våra liv.

Mannen i evangeliet kom ju till Jesus i någon slags tro – men han gick därifrån i en större tro. Så kan människa varit troende hela livet för att vid ett tillfälle plötsligt drabbas av tron igen – den helige Ande har liksom fyllt på och personen kan inte förstå hur han eller hon tänkte eller kände före det nya kommit. Tron är ett växande – och det växandet kan vi påverka genom att bejaka vår längtan eller ignorera den – att gå in i trons kamp eller låta bli.

Ett gigantiskt problem i Svensk kristenhet är att vi har blivit så avvanda vid att tanken att tron skall växa. Jag tror det finns få kyrkor i världen som har så många medlemmar som går omkring i en outvecklad och ganska naiv tro som vi kristna gör i Sverige. Många gånger nöjer vi oss med att tron ger oss lite andliga perspektiv på livet, skapar trygga traditioner som vi finner identitet i – eller att Gud blir en slags osynlig tröstare som har blivit den ende som förstår mig. En sådan outvecklad tro består inte när prövningarna kommer, när Guds röst tystnar, när bröder och systrar i tron sviker. En sådan tro är heller inte beredd på att den Helige Ande kan drabba och att hela livet måste omdefinieras. En sådan

omogen tro kan heller aldrig hjälpa andra människor att komma till tro – för en sådan tro uppfattas bara som individuell, en upplevelse, ett andligt surrogat för det som saknas en i livet – just det som vi kristna ofta hånas av de otroende samhället för.

Jag säger nu inte att en outvecklad tro inte är viktig eller något värd – den är en Guds gåva – ett under som skett i ditt liv och Gud lovar att en sådan tynande veke skall han inte utsläcka – och han lovar att om vi har tro, så liten som ett senapskorn så skall det räknas oss som tro. Men samtidigt är det så att en vuxen kristen borde ha en vuxen tro.

I den tid som kommer tror jag det är så oändligt viktigt att vi kristna tar vårt trosliv på djupt allvar och ser till så att vi växer genom själavård, undervisning, trofasthet till gemenskapen och bön. Vi står nämligen inför en mycket snar framtid där den kristna kyrkans självklara plats i samhället kommer att tyna bort. Den svenska kyrkogeografin kommer snart att se helt annorlunda ut – särskilt för Svenska kyrkan. Enligt statistiska beräkningar kommer dopseden inom en 9-års period minska till ca 1/3 av dagens statistik. Medlemsutvecklingen generellt minska – speciellt bland dagen 20-åringar samt bland 40-talisterna. Jag tror inte att den här utvecklingen går att stoppa eftersom det inte egentligen handlar om vad vi gör eller inte gör. Svenska kyrkan är för många den sista resten av ett enhetssamhälle som mer och mer mist sin betydelse. Den levande kristna tron finns hos de flesta svenska familjer inte längre kvar i släkten – det är inte längre så att gamla farmor är religiös – för farmor föddes på 50-talet och har aldrig fått någon skolning i kristen tro – om tio år är farmor född på 60 och 70-talet. Detta kommer troligtvis innebära att vi behöver organisera och utveckla våra församlingar utifrån nya premisser. Den beräknade negativa medlemsutvecklingen i Svenska kyrkan har inte ett minsta grand med Kristi kyrkas överlevnad att göra – men den ställer nya och andra villkor för vårt dagliga kristenliv. Frågan vi alla ställs inför är: älskar jag Kristi församling eller älskar strukturer och ordningar jag känner igen?

Det kommer att ställas andra krav på oss framöver. För att vi skall kunna vara en växande gemenskap behöver vi inte främst hitta aktiviteter och engagemang för att få fler människor att komma till våra gudstjänster och samlingar – vi behöver öva oss att bli så stadiga i tron och så erfarna av livet med Jesus att när människor möter oss, de möter en lärjunge till Herren Jesus själv.

Jag tänker på mannen i evangeliet. Han gick med sin vacklande tro till Jesus – han utgöt sig för Jesus och Jesus lät det stora undret ske: mannen kom till tro. Den tron som sprang ur mötet med Jesus själv gav frukt. Visst blev hans son frisk – och det är ofta först det som vi ser när vi läser evangeliet – en sjuk pojke blir frisk – det är stort, men det är ändå bara något som är tillfälligt, ett litet

utslag av nåd, något som vi självklart kan räkna med när vi har med Guds rike att göra. Detta lilla under har ändå sin begränsning. Pojken kan bli sjuk igen och i vilket fall kommer döden en dag och tar honom. Jag har också flera gånger varit med om att då man bett om helande, och människan verkligen blivit frisk, hon inte alls kommit närmare Jesus – utan bara tagit det för självklart och glömt Gud. Tecken och under leder inte alls alltid till Gud – därför tror jag han är restriktiv med dem.

Det stora undret i texten är att mannen kom till tro. Ser vi noggrannare i texten kan vi först ana att han gick i någon slags lånad tro till Jesus med sin bön, när han gick från mötet med Jesus trodde han, står det – och lite senare, när det visade sig att pojken blev frisk kom mannen till tro igen – och denna gång tillsammans med hela hans hus, familj, tjänare, vänner osv. Undret med mannens tro gav många evigt liv.

Det finns alltså ett växande i tron, från den längtan eller nöd som drar till Jesus – till den tro som fyller hjärtat med glädje och förvisning och vidare till den tro som också får andra att lära känna Jesus. Från en outvecklad tro till en tro som ger andra liv och vägledning.

Jag tycker att vi står inför en av de mest spännande tiderna i Svensk kyrkohistoria sedan fler hundra år tillbaka. Vi ser resterna av en samhällsstruktur och statskyrkokultur som rämningar – troligen fortare än vi kan ana – och detta utmanar oss till att fokusera på det enda viktiga. Vår frihet från statliga bindningar kan hjälpa oss att bli den profetiska röst vi är av Gud kallade att vara. Vi kommer rimligtvis att bli mer och mer satta i periferin – och kanske är det först då, när det svenska folket förstår att det att vara kristen och att vara svensk inte är samma sak, som vi har en än större möjlighet att visa på Herren Jesus och på vår tro på honom som något nytt – något vårt folk aldrig tidigare anat. Då kan vår tro, om den då är så helgad och övad, leda också andra in i Guds rike och i den eviga relationen med Jesus själv. Det är spännande och utmanande tider vi står inför – är vi redo för det? Vågar vi komma med vår otro till Jesus och bli helade?